

ALE LA MULUGA LA MERERA TE POL EIA KEKESIALE TIMOTI

¹⁻² Tavu e Timoti, e latugu sesele te la isale Iesus, Eiau e Pol, eau kekesiamu, eau la bilalaha te Kraist Iesus, me la igogolu taku ele, La Tahalo Uru sesele, egira me Latula e Kraist Iesus, egira vipouau ovola. La Tahalo Uru ele, eia lapu rivu etatou taro la limale Satan, me Latula e Iesus eia ge beu rivu loua somai, eia ge vibalava etatou tomi ale tetala. Taritigi pepeho Timoti veia La Tahalo Uru e Tama gatou, egira me Kraist Iesus, La Uru gatou, egira ge vivolu leme la gilogo uru tegirua, la tiamu oilo ge malilo tataho.

E Timoti ge barautu taro la merera la visigolola

³ Eau kaka vagari loume, Timoti, mai lou ale pala eau raragi ge goio e Masedonia eau tutu toleamu, ale eau kaka loume mai ele veia eme ge pou tola oio la mautu Epesas ele, eme ge barautu la valolo tegiteu la valalua la visigologolola oio tamutou ele.

⁴ Egite gabu tikumu moli la veimulipolola te ururu tegiteu, egite gigi galolo la isa giteu e ururu veia ge vitau kapopola la valolo te Kraist. Eme ge mera taro egiteu veia egite umala ge pou tavu moli la veimulipolola te ururu tegite mai ele. La vuhula la valalua soukama ge vaigo muli la merera te ururu ele. Eia kama suli la valolo, la vuhula la gauru isa moli oio ale etato ge rovi La Tahalo Uru, mai ale etato ge gabu tikumu sekela

la merera tetala. ⁵ Eau tutu tola vagaria mutou mai ele veia eau ge vahiliti la gabutatalala ale taritigi oio tamutou ele, mai la vipuhi tigila. Ale la vulovulo ale taritigi ge sibitala mai amuto sau tola seseleti la merera te Kraist, la tia mutou oilo ge maroka. ⁶ Egite isahari kati pou tigi mai ele, egite ruruti oio te la visigologolola isahari. ⁷ Egite masagea veia ge pou tavu moli la vimari veia ge vimari la valalua me hatavivile la merera te La Tahalo Uru, egite vikara, egite kama rovi la masovala. Me la merera isahari mai te la merera te Moses, egite vikara muli tatahoa, eala moli la seselela egite kama rovia, eia kokovu taro legiteu.

⁸ La merera te Moses, eia taritigi, eala moli etato ge tilimuli seselea, etato kama ge vulo la masovala. ⁹ La mererale, eia kama ubi legiteu la valalua me hatavivile ale taritigi, eala moli eia tubu tegiteu la tahalo me la tavile la iruru, egiteu ale pou tavu moli la vulovulo la vareagila. Egiteu ale maie:

Egiteu ale poke taro La Tahalo Uru;
egiteu ale pou tavu la iruru;
egiteu ale la vulovulo giteu kama maroka;
egiteu ale gilogilo;
egiteu la tahalo la bilili;
egiteu ale bilibili e tama giteu, e tila giteu;
¹⁰ egiteu ale para osaosa;
egiteu la tahalo ale vaigo baoli legiteu lou;
egiteu ale kisi tola la tahalo te la igogolu,
egite kama lotoa;
egiteu la tahalo la visigologolola;
me egiteu ale magiri te la vigagiala,
egite visigologolo.

Me egiteu la tahalo me la tavile la iruru mai ele, la merera te Moses eia tomu sasasae la vulovulo giteu, mai te la iruru tegiteu tomi mai ele. Me la iruru tomi moli tai, egira me la merera ale taritigi viputu tatuha. ¹¹ Me la vuhu la merera te Moses ale taritigi ele, eia visauru moli me la vuhu la merera te Kraist, ale La Tahalo Uru sugu taroagu veia eau ge valolola. Me la valolo te Kraist ele eia veipalea veia La Tahalo Uru eia la matagaga, eia kama masaga la maligoma, la pulolou tetala la pulolou la balavala.

E Pol sagege tavu la gilogo te La Tahalo Uru soio tetala

¹²⁻¹³ Eau toia taritigi pepeho soata te La Uru gatou e Kraist Iesus, la vuhula eia kamati gabu-tatalea ale pala eau tahi taro la isala, eau viligi tai la valalua me hatavivile te la lotu tetala. Eala moli eia gogo moliau ale eau igo bububu moli te la iruru taku mai ele, la vuhula eau soukama lolo vulai tavu la valolo te Kraist. Me ale igoie eia vaurutiau, eia vipouau mai la bilalaha tetala, eia vivagariau te la igogolu taku ele, ale eia tabariti leau. ¹⁴ La Uru, eia sigili voluti leau la gilogo tetala uru. Eau puhi tigiti egiteu la valalua me hatavivile te Kraist, me eau sau tola taiti la merera te Iesus, la vuhula e Kraist oio igogoluti oilo te la tiagu. ¹⁵ Me mai moli ele eau rovitia veia la merera te Kraist ale egite totoia eia sesele viruru, me amuto tomi ge gabu tikumua, eia maie: E Kraist Iesus guvi otalo te la maututula veia ge lapu rivu etatou la tahalo me la tavile la iruru, me eau e Pol, eau mamuga sesele te la vulovulo la iruru mai ele. ¹⁶ Me oio moli ovola

La Tahalo Uru suliau veia la gilogo te Kraist Iesus ge puru somai taku veia la valalua me hatavivile ge hiloa, egite ge vulo la gabutatalala tegiteu soio tetala, me eia ge vimahuli sesele lou egiteu mai ele. Me maura eiau, eau isa la tahalo ale mamuga sesele te la vulovulo la iruru, La Tahalo Uru vimahuli louau, eau toia taritigi pepeho soata tetala, ¹⁷ eia la mulugaluga ale uru sesele oata, la kaluvula ge ouka. Eia kama la tahalo la vovo veia etato ge hiloa, eia sekela moli uru. Etato ge vaisalea te la matagaga tetala ale uru, etato ge togo bibibi molia, la kaluvula ge ouka, eala moli ele, eia sesele.

E Pol tutu toleale Timoti veia eia ge magiri vagari

¹⁸ Timoti, eme mai e latugu, eau tutu toleamu la merera tomi aleie, eia mai moli la merera tegiteu la bilalaha te La Tahalo Uru, ale egite toitiamu pala. Me la merera alele, eia mai la gata taume te la vaubila. Eia la toromu ale La Tahalo Uru abiamu veia eme ge vaubi vagari, ¹⁹ veia eme ge toro tai te la merera te Kraist, la vulovulomu ge salala tataho, eme kama ge gabutatala lou la paga isasa. Eia mai la golule isasa veipalea te la tiamu, eia karasukume te la vulovulo ale taritigi. Eme ge roromuli la golulale, la vuhula isahari egite kama roromulia mai ele, egite mai ale tiloti te la mai, egite kati sau tola la merera te Kraist, ²⁰ mai egira taho lua e Haimenias mira me Aleksanda. Eau piligi taroti egirua soio te la limale Satan, veia egira ge lai, egira umalati ge mai ale vikara kukumu lou soio te la merera te La Tahalo Uru.

2

La gauru la kilaka

¹ Me la muluga la gabutatalala taku ale eau ge veiamu te la vibaumuli la valalua me hatavivile oilo te la lotu, eia maie: Taritigi eme ge vagari pepeho te la kilaka soio te La Tahalo Uru veia eia ge suli egiteu la valalua me hatavivile tomi. ² Eme ge kaka tai La Tahalo Uru veia eia ge suli egiteu la mulugaluga tomi, veia egite ge vibaumuli tataho somai tegatou, la pulolou tegatou ge taritigi moli, la marapala me la vikokuela ge ouka. Me la merera te La Tahalo Uru me la vulovulola ale maroka, etato ge toro moli ovola. ³ La gauru ale eia taritigi, etato ge igoa maie, La Tahalo Uru ale vimahuli etatou eia ge lege sisigi sesele letatou oata. ⁴ Eia masagea veia la valalua me hatavivile tomi, egite ge vulo gele tavua, eia ge vimahuli egiteu, egite ge rovi la matagaga tetala ale uru. ⁵ Me etato tai rovia La Tahalo Uru eia isa sekela moli. Me la tahalo isa sekela eia magiri kabili tegatou me La Tahalo Uru, eia la gauru tegatou soio te Tamala, ale e Kraist Iesus moli, eia la tahalo la vovo. ⁶ Eia piligiti la mahulila tetala, eia peho roboti etatou la valalua me hatavivile tomi, eia loto rivuti lou etatou mai ele taro la limale Satan. Me oio te la pileho te Iesus, La Tahalo Uru tauti la irovilala somai tegatou veia etato ge rovia veia la merera tetala eia sesele ale eia masagea veia la valalua me hatavivile tomi ge tetala, me la irovilalale eia puruti mai sesele ale La Tahalo Uru toitia. ⁷ Me la merera moli alele, La Tahalo Uru visati leau veia eau la bilalaha ovola. Eau valolola, eau vimari tai la valalua me hatavivile

ovola veia egiteu ale pou te la maligoma ale kama e Iuda ge rovi la merera te La Tahalo Uru veia eia sesele. Eau kama visigolo, la merera taku eia sesele.

⁸ Me la paga isa eau masagea veia mai egiteu la valalua me hatavivile te la lotu tomi ge rovi la kilaka, eala moli eia taritigi egite ge kaka me la tilogo oio te la tia giteu. Egite ge kaka tataho moli, egite umala ge vitau tomi la kilaka tegiteu me la igototolola, me la vaigigola.

La pulolou tegiteu e hatavivile oio te la lotu

⁹ Eau masaga molia veia egite hatavivile ge tokoromo tataho moli mai la tilogo, egite kama ge pakakasa la tokoromola ale marasa, mai ale egite ge tagu la gelegele oata te la ivu giteu, ge kaukavu, veia egite ge pakakasa tai mai te la lavalava ale malalau sotalo, me la kolosi ale kauboi. ¹⁰ Eala moli egite ge tokoromo molila la vulovulo ale taritigi mai te la vibaumulila, mai la tabarila tegiteu e hatavivile te la lotu. ¹¹ Egite ge pou tataho moli te la vimari, kama ge vikara. ¹² Eau kama masagea veia la tavile ge vimari la valalua, veia eia ge abi tai la igogolu ale uru mai ele veia ge mamuga egiteu la valalua. Taritigi egite ge pou makovu moli. ¹³ Me la merera tomi alele, la vuhula oio te Adam mira me Eva, ale La Tahalo Uru vipou mugea e Adam la tahalo, mulimuli e Eva, la tavile. ¹⁴ Me ale egira boru te la iruru, e Adam kama soko la iruru, eala moli la tavile eia soko, eia tilo palala muga. ¹⁵ Mai alele La Tahalo Uru eia vipou egiteu e hatavivile te la igogolu la piligo mai la vibaumulile latu giteu. Me alele, mai

la merera tomi te La Tahalo Uru egite ge toro moli ovola, egite ge vipuhi tigi moli. Mai la vulovulo giteu ge maroka tomi moli mai ele, me egite ge pou tavu sesele la vulovulo la tilogo, La Tahalo Uru ge vimahuli egiteu.

3

La pulolou tegiteu la mulugaluga la lotu

¹ Me la merera isa eau loloa te la hare la valalua eia sesele maie: Mai isasa masagea veia ge la mulugaluga, ale eia masaga tavu la igogolu ale taritigi. ² Eala moli la mulugaluga te la lotu, eia la vulovulola ge isapolo. Eia ge puli la tavile isa moli, e rutula kama ge ilua. Eia umala ge liu mai la tahalo ale paua. Eia kama ge la tahalo la igototolola. Eia ge la tahalo sesele ale la valalua me hatavivile togoa, eia ge la tahalo la vararapula, eia ge koramuli taia veia ge vimari la valalua me hatavivile te la merera te La Tahalo Uru. ³ Eia umala ge la tahalo ale masaga pepeho la iliu, me eia kama ge la tahalo la vikokuela. Eia umala tai ge vaigo, eia kama ge la tahalo la ilisu tavu la vuliti tai, umala. ⁴ La tahalo ale la mulugaluga la lotu, eia ge baumuli tataho e rutula, egiteu e latatula, egite togoa, egite roromuli taia mai ele. ⁵ La vuhula mai isa eia kama ge muga tigi e rutula me egiteu e latatula, mave eia ge mamuga la valalua me hatavivile te la lotu te La Tahalo Uru? Eia kama koramuli, ouka gologolo. ⁶ La mulugaluga, amuto kama ge vipou la tahalo ale so goililo moli te la lotu. La vuhula eia soukama pakakasa ale amuto vauru haria, eia ge poga la igototolola te La Tahalo Uru, mai la gima tai

pogatia pala te la vareagila tetala. ⁷ La tahalo ale la mulugaluga, taritigi eia ge la tahalo sesele, ale la valalua me hatavivile ale soukama goilo sesele te la lotu, egite tai ge togoa. La vuhula mai la vulovulola isahari kama taritigi, egite ge vikara kukumuala, me la gima ge igo gegeru la lotu mai ele.

La vulovulo la tahalo la vibaumulila

⁸ Egite tai la valalua ale masaga la igogolu la vibaumulila soio te la valalua me hatavivile la lotu, egite ge la tahalo sesele, egite kama ge rovi la visigologolola. Egite kama ge liu mai la tahalo ale paua, egite kama ge loho tavu tai la uati me la golugolu te tabarabara giteu. ⁹ La merera te Kraist eia tikumu, eia sesele, egite ge toro moli ovola, la gabutala papaila ge ouka. ¹⁰ Egite la mulugaluga ge tahi lalai muga egiteu te la vulovulo giteu, me mai la iruru ge ouka tegiteu, egite ge abi sesele la igogolu mai te la tahalo la vibaumulila. ¹¹ Me mai moli ele, egiteu e rutu giteu tai ge la tavile sesele, kama ge igo lalahu, kama ge vikara kukukumu, kama ge visigologolo. ¹² Eala moli la tahalo la vibaumulila, eia ge puli e rutula isa moli, eia ge mamuga tataho e rutula me egiteu e latatula. ¹³ Mai egiteu la tahalo la vibaumulila ge igogolu tataho, la valalua me hatavivile tomi ge togo egiteu, me egite koramulia ge veipala vagari la merera te Kraist Iesus ale egite toro ovola.

E Pol veipala la vuhu la sibitalala te Kraist

¹⁴ Eau pou kekekesiamu, eala moli eau masaga pepehoa veia eau ge goio harari lou taume ele,

eau ge hari lalaime. ¹⁵ Eala moli mai eau ge tabaa, la kekesi bakisi ele ge vei matagageamu la vulovulo ale taritigi ale koramuli la pulolou tegatou la valalua me hatavivile te La Tahalo Uru, eia la kaluvula ouka. Etato magiri mai la luma la lotu tetala, etato la sosolela ale sau tola la merera tomi tetala eia sesele. ¹⁶ Me la merera alele, etato rovi seselea veia eia tikumu, eia malulu. Mai etato rovia te la riau tegatou e Kraist Iesus:

Eia sibitala mai la tahalo,
 la valalua hilo la vovola, egite hilo la lagula.
 La Kalulu La Marokala eia vitikumuti
 la merera tetala tomi moli veia eia sesele.
 Egite la angelo tai hiloa.
 La isala vavavati soio te la valalua la maligoma.
 La valalua me hatavivile tomi usu te la mautu-
 tula
 egite roromulitia,
 Me La Tahalo Uru puli rivua soata tetala
 te la ilo la lage.

4

Egite la tahalo la visigologola ge sibitala

¹ La Kalulu La Marokala eia veipalattia maie veia mulimuli hagagavi te la tapasi la haro, egiteu la valalua me hatavivile te la lotu isahari ge tahi taro lou e Kraist. Egite ge roromuli lou egiteu la valalua isahari ale la hitu ale kama kokora pou tegiteu. Egiteu ele la tahalo la tutugologolola. La merera tegiteu, eia loio tegiteu la hitu ale la gima baha egiteu, eala moli la valalua me hatavivile isahari ge tilimuli la vimari tegiteu mai ele. ² Eala moli la vimari alele eia kama sesele. La vuhula eia loio moli te la hare giteu la tahalo la

visigologolola, egite kama gabutatala isa la paga, la kalulu giteu oilo maigi, e Satan mai ale tuluti la kalulu giteu la havi, la lelemala tabuliti te la kalulu giteu veia egiteu tetalati. ³ Me egiteu la valaluale magiri robo la taulaila veia mai etato kama tulai, etato maroka tomi moli. Mai tai ele egite tou pasi tai la ilali isahari veia la lelea gatou veia mai etato ge alia, etato kati ge maroka. Eala moli la ilali tomi La Tahalo Uru vipoua veia etato ale matagaga seseleti te Kraist, etato ge ali molia, ge vei tataho La Uru ovola. ⁴ Etato rovitia la ilali tomi ale La Tahalo Uru vipoutia, egite taritigi moli, etato umala ge tou la mata la ilali isahari veia la lelea gatou. Eala moli la ilali tomi, etato raragiti veia ge ali, etato ge vaisale palala muga La Tahalo Uru, goio etato ali moliti. ⁵ Etato ali moliti mai ele, la vuhula La Tahalo Uru vibalavati la ilali mai la kilaka tegatou.

La vulovulo la bilalaha te Kraist

⁶ Mai la merera tomi taku ele eme ge vei matagaga tatahoa giteu e tabarabara galua oilo te la lotu te Kraist mai ele, ale eme veipalatia mai ele, eme mai la bilalaha sesele te Iesus. Mai alele eme rovi tomi molitia la merera tetala, eme totoroti ovola, eme tilimuli seseletia mai ele, ealale, eme la tahalo sesele te Kraist, la vuhula eme veipalati la merera tetala. ⁷ Me mai ele, eme umala ge gabu tikumu la veimulipopololola ale egite isahari gabutala papai ovola. Eala moli eme ge gigi bibibi la merera te La Tahalo Uru veia la vulovulomu ge maroka. ⁸ La vuhula mai egite isahari tovo bibibi te la vipepepela veia ge igo vagari la vovo giteu, me alele eia taritigi moli.

Eala moli la tilovo te la merera te La Tahalo Uru eia muga sesele, la vuhula eia ge vimahuli etatou igoie me te la mahulila tai ale mulimuli oata. ⁹ Me la merera alele egite totoia, me eia sesele moli, isa kama koramulia veia ge tahi taro ovola. ¹⁰ Me ale etato igogolu vagari te la valolo te Kraist, etato ligi, la vuhula oio moli te la merera ale eau veitia oata, ale etato roromulitia la merera te La Tahalo Uru ale mahuli, ale sesele, etato toroti ovola veia eia ge vimatagaga la maututula, ge vimahuli tai etatou ale tautaulailo tetala.

¹¹ Me la merera tomi alele, eme ge viteteli egiteu la valalua me hatavivile te la lotu ovola, eme ge vimari egiteu mai ele veia egite ge tilimuli seselea mai ale eau veitiamu. ¹² Eme umala ge taga egiteu ale tahi tarome veia eme bisi moli, veia eme la golu bulalahu. Eala moli la pulolou taume ge taritigi, eme ge vituri mulia giteu la gauru la maroka te la vulovulomu ale taritigi maie:

La merera taume ge matata, eia ge malama;
eme ge togo egiteu la valalua me hatavivile
tomi,
eme ge puhi tigi egiteu;
eme ge sau tola sesele la merera te Kraist;
eme ge pou tavu la vulovulo ale maroka.

¹³ Ale eme so pou taitaliau, eme ge vagari tavu moli la igogolu taume, eme ge gigia giteu la valalua me hatavivile la merera te La Tahalo Uru, eme ge valolo legiteu, eme ge vimari tai egiteu mai ele. ¹⁴ Eme kama la tahalo bulalahu, la vaabila te La Kalulu La Marokala eia oioti taume, mai ale pala egite visati leme te la igogolu taume, egite la uru te la lotu sauti oata te la varumu, egite

kaka, me egite la bilalaha te La Tahalo Uru toiti la merera te La Tahalo Uru ale tikumu soio taume. Mai alele, eia kama taritigi veia la vaabila te La Tahalo Uru ale oioti te la kalulumu eia ge tabuli bulalahu. Taritigi eme ge tivura. ¹⁵ Me la merera taku tomi ele eme ge gabutatata vagari molia, eme ge tilimuli tomi molia mai ale eau veitiamu, me oio vola la valalua me hatavivile tomi ge hilome veia eme la tahalo sesele, eme kama vulo liliu, eme golagu moli. ¹⁶ Eme ge vibaumuli tigime te la vulovulomu me te la merera tomi ale eme ge tovo la valalua me hatavivile ovola. Eme ge vagari moli mai ele, me oio vola eme ge vimahuli loume, eme ge vimahuli tai egiteu la valalua me hatavivile tomi usu ale lolo la merera taume.

5

La gauru la vibaumulila

¹ Umala eme ge vikara totolo soio tegiteu ale uru taume, ale igoti la iruru. Eala moli amuto me egite ururu ge viputumuli tatahoa, amuto ge vipuhi tigi moli, la pulolou tamutou ge mai te tau me latatu sesele. Eme ge viteteli tataho egiteu la valalua halaba mai e tabarabaramu sesele. ² Egite hatavivile ururu, eme ge vikara gogogo tatahoa giteu mai la tilogo, mai e tilamu sesele. Egite hatavivile bisisi, eme ge vikara tigi molia giteu, mai egiteu e hatavilevilemu sesele.

La vibaumulila soio tegiteu e hatavivile la bahararu

³ Taritigi egite la valalua me hatavivile te la lotu ge baumuli tataho egiteu e hatavivile la bahararu ale egite pouti la savelela. ⁴ Mai la baharu isasa

oiole, eala moli egiteu e latatula me tutubula tai oio, taritigi egite ge gabu tikumu la merera te La Tahalo Uru, egite ge baumulia, egite ge koli la vibaumulila tetala pala te la bibisi giteu mai ele. Mai ge mai ele, La Tahalo Uru ge lege sisigi legiteu. ⁵ Eala moli mai la baharu isa oirole, egiteu e valaluala ouka, taritigi eia ge pou tavu moli la kilaka soio te La Tahalo Uru, veia La Tahalo Uru ge sulia la pulolou la savelela tetala, eia ge la tavile sesele te La Tahalo Uru ele. ⁶ Mai isa ge tou la kilaka, eia ge gabutatata moli la masasagala tetala, la vuhula e haruala pehoti. Alele eia mai ale peho taiti ele. Eia so mahulihuli, eala moli la kalulula oilo pehoti. ⁷ Taritigi eme ge viteteli lou egiteu mai ele, la pulolou tegiteu ge taritigi moli, la merera isasa kama ge tubu tamutou. ⁸ Eala moli eme ge matagaga tataho veia egite ge vibaumuli tigi le valalua giteu ale pou la savelela, me egiteu tai ale hagagavi sesele tegiteu, mai e tila giteu, e tama giteu. Mai isa kama baumuli tigi egiteu mai ele, eia poke taroti e Kraist. Eia ruruti, me egiteu ale logala te la lotu kama ruru mai eia. La iruru tetala tikumu.

⁹ Ale eme ge kekesi tola la isa giteu e hatavivile la bahararu ale la lotu ge suli egiteu, taritigi eme ge kekesi moli la isa giteu ale uru seseleti, mai la leavala tegiteu savulu uoloti gegete. Eme ge kekesi moli egiteu ale taulai sesele, egite kama taulai sasasaro. ¹⁰ Me egiteu la bahararu ale eme kekesi tola la isa giteu mai ele, taritigi egite ge la tavile ale lagu tavu moli la igogolu la visuli, ale la valalua me hatavivile egite hilotia, egite rovitia. Taritigi eme ge hilovi tataho egiteu la

bahararu ale la vulovulo giteu taritigi maie: Eia baumuli tataho egiteu e latatula te la bibisi giteu. Eia suli tataho egiteu la mosi ale guvi oio tetala. Eia suli egiteu la valalua me hatavivile te La Tahalo Uru. Eia suli tai egiteu la valalua me hatavivile ale pou la savelela. Me eia pou tataho, la vulovulola taritigi tomi moli mai ele. Eme ge hilovi tataho egiteu la bahararu mai ele, kama ge kekesi bulalahu la isa giteu veia ge suli tomi egiteu.

¹¹ Mai egite la bahararu ale soukama uru sesele, egite so la sobe moli, umala susuli egiteu. La vuhula mai egite ge tau la merera ale tikumu soio te La Tahalo Uru veia egite ge gabutatala vagari moli e Kraist, tio egite kama ge koramulia, egite ge masaga lou la taulaila, ge puli lou isa la tahalo. ¹² Me ale eia taritigi, eala moli umala vagoililo hari egiteu te la visuli, egite soukama ge vulo liliu lou, me la valalua me hatavivile ge vile egiteu, ale egite vuloti. ¹³ Me maura miteu la bahararu bisisi ele, e harua giteu hatamaleleba moli peho taro egiteu, eia kama tabaa egite goio kavovou bulalahu moli. Egite goio te la mata la luma tomi, vikara galolo, me eia kama tabaa, egite tahaiti te la mera kukumula me la vikara papaila, egite kama masaga ge pou makovu bakisi. ¹⁴ Taritigi egite ge taulai halaba lou, egite ge savu lou e latu giteu, ge ruturutu louale harua giteu ale halaba mai ele. Mai ge mai ele, egiteu ale kama gabu tikumu la merera te La Tahalo Uru kama ge koramulia ge vile amutou la valalua me hatavivile la lotu. ¹⁵ Igo tigi, la vuhula egiteu la bahararu bisisi ele, egite isahari touti la lotu, egite polo pepeti

soio te Satan. ¹⁶ Me eau ge vei louamu mai ele veia mai egite hatavivile te la lotu, mai erei giteu isa ge baharuti, egite ge vibaumuli molia, kama ge sugu taroa soio te la vibaumulila te la lotu veia la lotu ge sulia, la vuhula la uati bakisi te la lotu ge sulis muga egiteu la bahararu ale savele sesele.

La merera ale goio tegiteu e ururu te la lotu

¹⁷ Egite ururu te la lotu ale igogolu tataho, taritigi la valalua me hatavivile ge sulis tataho egiteu, la vuhula egite lagu tavu la valolo me la vimari te la merera te Kraist. ¹⁸ La vuhula te la merera te La Tahalo Uru La Buk Tabu eia veia maie: “Mai isasa eia igogolu taume, eme ge abiala la ilali.” Me la merera isa lou eia maie: “Eia koramuli seselea veia la tahalo ale igogolu taume, eme ge loto tigia.”

¹⁹ Mai isa ge virere taitali la isa giteu e ururu isa ale vibaumuli te la lotu, eme Timoti eme umala ge roromuli haria mai ele. Eala moli mai eia ruru seseleti me egite taho lua uka taho tolu hilo seseletia, me egite ge veipala seselea mai ele, ale eme ge roromulia. ²⁰ Mai isa tamutou ele eia igo seseleti la iruru, taritigi eme ge magiri te la mata giteu la valalua me hatavivile, ge veipalea, me egite ge rovia mai ele veia egite umala taiti ge igo la iruru, egite souka ge mahela.

²¹ Eau tutu tola vagariamua veia eme ge tilimuli tomi moli la merera taku, kama ge gabu tikumu la tahalo uka la tavile isasa veia ge mata solia te la iruru tetala. Umala tai veia eme ge sulis tabaribari tai egiteu e tabarabaramu. La Tahalo Uru, e Kraist Iesus, egiteu la angelo tetala tai egite rovia veia la merera taku aleie eia tikumu. ²² Me

eme umala tai ge vagoilo rivu harari lou egiteu ale ruruti, veia eme ge sau te la varu giteu, ge kaka te la mata giteu la valalua me hatavivile mai ele veia la iruru tegiteu eia mavulaha taroti egiteu. La vuhula mai eme vimavulaha haritia mai ele, me eia goio boru lou, la iruru alele eia tamulua tomiti. Me eau tutu toleamu mai ele, Timoti, veia la vulovulomu ge maroka tomi moli.

²³ Timoti, eme umala ge liu moli la lalu, eala moli eme ge liu tai bakisi la vaen, eia ge sulii la tiamu oilo, la ilali eme alia ge vivagari tataho la vovomu mai ele, la vuhula eau rovia eme lea bibibi.

²⁴ Eme rovia, la iruru te la valalua me hatavivile isahari, egite magiri palala moli, etato tomi hiloa etato rovia veia La Tahalo Uru ge abia giteu la mapa la iruru tegite. Eala moli la iruru isahari egite tabuli kokovu, kama palala harari. ²⁵ Me mai tai alele, la vulovulo ale taritigi, isahari ge magiri palala, isahari ge tabuli kokovu muga, kara ale etato tomi ge hiloa. La vuhula la paga ale taritigi, isa kama koramulia ge tau kokovua.

6

La merera ale goio tegiteu la tahalo la igogolu

¹ Egiteu la tahalo la igogolu, taritigi egite ge togo la uru giteu ale babaha egiteu te la igogolu. La vuhula mai egite ge vareagi, la valalua me hatavivile ge hiloa, egite ge vile la isa La Tahalo Uru veia la lotu te Kraist eia tovo la valalua me hatavivile te la vareagila.

² Egiteu la tahalo la igogolu, mai la uru giteu ge la tahalo la lotu, egite umala ge vareagiala

veia egite vitau me tabara moli te la isale Kraist, veia egite kati ge roromulia. Eala moli egite ge rovia mai ele veia la uru giteu la tahalo te Kraist, egite ge roromuli tataho molia. La vuhula la igogolu te la uru giteu ele, eia ge suli lou egiteu e tabarabarala giteu te la lotu te Kraist, la vuhula eia la tahalo la lotu.

La merera ale sesele me la merera la visigologola

La merera taku tomi ele eme ge vimari la valalua me hatavivile ovola, ge valolo tai legiteu. ³ La gauru la hilovi la merera eia maie: Mai la tahalo isa veia ge vimari la valalua me hatavivile, eala moli la merera tetala eia isapolo te la merera ale sesele te La Uru e Iesus Kraist, me eia isapolo te la valolo ale sesele te la isala, ale eme ge rovia mai ele veia la tahalo ale, ⁴ eia pakakasa moli, la mari tetala eia la golu bulalahu. Ale, eia masaga molia veia ge ule papai, veia ge vulo papai lou la merera tomi ale tabuli palati. Me la vulovulola ale mai ele, eia ge igo marapa la valalua me hatavivile, egite ge vaigo, egite ge vikara kukumu, egite ge mata mulimuli la vulovulo giteu e tabarabara giteu. ⁵ Me la gabutatalala te la valalua me hatavivile ge marapa mai ele, egiteu ale la gabutatalala tegiteu kama malau ge vaigo muli la merera la visigologolola tetala, egite kati ge rovi la merera ale sesele. Mai alele egite ge veia mai egite ge tilimuli la gauru te La Tahalo Uru, egite veia egite ge poga bulalahu la uati uru ovola.

⁶ Sesele, la valalua me hatavivile ale lotu sesele taholati la vuliti, ale la tia giteu malilo tatahoti

te la gilogo uru te Kraist. ⁷ Me ilava etato ge masaga tavu la uati? E tila gatou taposa etatou, etato kavelevele moli, etato kama tahola isa la paga. Ale etato ge peho, etato kama ge bole isa la golu tegatou soio te la mahulila ale mulimuli. ⁸ Eala, mai etato tahola la lavalava me la ilali ale koramuli la pulolou tegatou, ale etato ge sagege moli ovola, kama ge papaa lou veia ge tau olu la uati. ⁹ La vuhula egiteu ale igo mai ele, egite tilo harari moli te la mai ale lapu etatou soio te la pileho. ¹⁰ La vuhula, mai etato isu tavu la uati veia eia taritigi, la iruru tomi sibitala oilo vola. Me la valalua me hatavivile isahari te la lotu te Kraist, egite hate saga tavu la uati, egite ruru soio te la hohoi, la kirikakau ubi la vovo giteu, la iloburukola uru sibitala tavu egiteu.

La vitetelila bakisi

¹¹ Eala moli eme Timoti, eme la tahalo te La Tahalo Uru sesele, eme ge poke taro moli egiteu la iruru ale eau toitiamu ele. Eme ge lagu tavu moli la vulovulo ale taritigi. La merera te La Tahalo Uru eme ge toro moli ovola. Eme ge puhi tigi egiteu la valalua me hatavivile. Eme kama ge koli la iruru soio tegiteu e tabarabaramu. Eme ge magiri vagari moli mai ele, la vulovulomu ge maroka tomi moli. ¹² Eme ge tuaka tavu moli e Kraist veia ge sau tola la vibalavala tetala ale eia ge abiamu, mai la mahulila ale sesele, la kaluvula ge ouka. La vuhula ale pala eme magiri te la mata giteu la valalua me hatavivile, eme veipalatia giteu veia eme te Kraist, ale La Tahalo Uru sesele tola tavutime mai ele veia eme ge mahuli mai la tori oio te la balila. ¹³ Me la merera isasa lou eau

veia ge tutu toleamu ovola. Eau ge toi tikumua soata te La Tahalo Uru, eia la vuhu la mahulila tegatou tomi. Me eau ge toi taia soata te Kraist, ale pala eia magiri te la lagule Pontias Pailat veia eia e Latu La Tahalo Uru. La merera taku ale tikumu ele, eia maie: ¹⁴ Eme ge sau tola tomi moli la igogolu te Kraist ale La Tahalo Uru bahatime ovola, eme ge maroka mai ele, kara ale e Iesus Kraist, La Uru gatou ge guvi rivu lou. ¹⁵ Eia ge sibitala lou mai ele mai sesele la tilau te La Tahalo Uru. Me La Uru gatou ele, eia isapolo: Eia sekela uru, eia sekela vagari, eia sekela taritigi, ¹⁶ eia sekela mahuli moli, eia kama rovi la pileho. Eia la vuhu la matagaga, etato kama koramulia ge magiri hagagavi tetala. Etato tai kama koramulia ge hiloa. Taritigi etato ge togoa, taritigi tai etato ge rovia veia la vagagarila tetala eia uru pepeho, kama ge kaluvu. Eala moli ele.

La pulolou tegiteu la tahalo la vuliti

¹⁷ Timoti, eme ge tutu tola vagaria giteu la tahalo la vuliti veia egite umala ge pakakasa. La vuliti tegiteu la paga la vovo moli, eia kama ge vimahuli egiteu. Eala moli taritigi egite ge gabu tikumu sekela La Tahalo Uru, ale eia sugu taro pepehotia gatou la ilali me la obu me la lalu tomi ale koramuli la pulolou tegatou.

¹⁸ Egiteu la tahalo la vuliti, eme ge tutu tolea giteu veia la vuliti tegiteu ale sesele eia ge mai la vulovulo giteu, mai te la visuli, la mutelela, la vipuhi tigila ¹⁹ Mai egite ge igo seselea mai ele, egite mai ale tau oluti la vuliti soio te la tilalau ale sesele, ale ge sau tola egiteu te la imamala ale

mulimuli. Egite ge balava sesele te la mahulila ale uru mai ele, egite ge sau tola seselea.

La tapasi la merera

²⁰ Timoti, eme e latugu sesele te la isale Iesus, taritigi eme ge vibaumuli tataho la igogolu tomi ale La Tahalo Uru sugu tarotiamu. Eme ge kisu taro la merera tegiteu ale veia egiteu la tahalo la mari. Egite vikara bububu, la merera tegiteu eia vahiliti moli la vaigigola. Eme kama ge sivuti la merera te La Uru oio te la merera tegiteu ele.

²¹ La mari tegiteu ele eia kama sesele, me egiteu isahari ale tilimulitia, egite ruruti soio te la hohoi, egite kati rovi la gauru te Kraist.

La gilogo te Kraist eia ge pou taume. La merera taku eala moli bakisi ele. Kaluvuti.

Eau e Pol.

Nakanai New Testament
The New Testament in the Nakanai Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Nakanai long Niugini
copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nakanai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Nakanai New Testament

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

20a3f259-5054-5f5e-b9c6-5d62fbd1e74c